

ZUID-BEVELAND

Voorganger katholieke kerk?

Onderzoek 'onderkant' Koorschool Goes

In samenwerking met de gemeente Goes verrichtte de SCEZ op 30 maart archeologische waarnemingen onder de vloer van de Zeeuwse Koorschool in Goes, na een vondstmelding van een fundering door medewerkers van de gemeente. De fundering kwam tevoorschijn bij het verwijderen van een houten vloer in de kamer van de vroegere pastorie, gelegen aan de Singelstraat tegenover de Grote Kerk. Aan deze zijde van de Singelstraat stonden in de zeventiende eeuw diverse woonhuizen, alle van katholieke eigenaren of in eigendom van de rooms-katholieke parochie. In 1696 zijn twee huizen tot een schuilkerk ingericht. Ten zuiden daarvan stond een huis dat eerder schuilkerk was, het huis dat oorspronkelijk eigendom was van de kunstschilder Eversdijck. Toen dit pand zijn functie van schuilkerk in 1696 verloor is het verbouwd tot woonhuis voor de stadspastoor. Aan de noordkant van de tweede schuilkerk stond een oud woonhuis. Op die plek, ter breedte van drie huizen, werd in 1815 een nieuwe roomse kerk gebouwd. Bij de nieuwbouw brak men de oude schuilkerk en het oude woonhuis af. De gevonden fundering is vermoedelijk die van de kerk van 1815.

Fundering onder de vloer van de Zeeuwse Koorschool te Goes (foto Frank de Klerk, Gemeentearchief Goes).

veld. Min of meer halverwege de cultuurlaag was een onderbreking van enkele meters te zien. De locatie komt exact overeen met de weergave van een of twee boerderijen op de bovengenoemde kaart van Pourbus.

Eeuwenoude broodoven Markt Groede

Op 27 januari deed de SCEZ archeologische waarnemingen in het pand Markt 2 te Groede, na een vondstmelding van een oven in een kelder onder het pand. In de grond waarmee de kelder was dichtgestort waren al enkele gekleurde tegels en een kannetje gevonden uit de eerste helft van de zeventiende eeuw, evenals een metalen deurklink. In de achterwand van de kelder bevond zich de oven, zeer waarschijnlijk een broodoven. De afmetingen van de rechthoekige opening bedroegen circa 60 x 25 centimeter. Het deurtje is niet bewaard gebleven. Wel was in een ijzeren omsluiting de plek nog zichtbaar waar de scharnieren hebben gezeten. De ovaalvormige oven was verder leeg. Onder de oven was een gewelf van kleine rode bakstenen zichtbaar. Dit is de 'asla' geweest, waarin na het opstoken van de oven de as van verbrande takkenbossen werd gedeponereerd. De broodoven, die vermoedelijk ook uit de zeventiende eeuw dateert, wordt intact gelaten.

Oever van de Zwartegatsche Kreek met baksteenresten uit de late middeleeuwen.

Broodoven in een kelder van Markt 2 te Groede (foto Jan van Zon).

ZEEUWS-VLAANDEREN

Middeleeuwse boerderijen Zwartegatsche kreek (Nieuwvliet)

Op 27 januari van dit jaar verrichtte de SCEZ archeologische waarnemingen langs de Zwartegatsche Kreek bij Nieuwvliet, na een vondstmelding door de heer J. de Zwart uit Nieuwvliet. Deze had aardewerk en baksteen op diverse plekken langs de kreek aangetroffen. De archeologische resten kunnen worden toegeschreven aan meerdere laatmiddeleeuwse huisplaatsen of boerderijen. Deze boerderijen zijn afgebeeld op de kaart van Pieter Pourbus uit 1571. Op één locatie is een cultuurlaag gedocumenteerd van ongeveer 60 meter lang, met daarin baksteen-, aardewerk- en steengoedfragmenten uit de vijftiende eeuw. Hier en daar was ook een dierlijk botfragment zichtbaar. De cultuurlaag is zichtbaar in de schuine oever, vanaf circa 50 centimeter beneden maai-

Vondstmeldingen en archeologisch spreekuur

Melding van archeologische vondsten dient te geschieden bij de SCEZ. Het materiaal wordt wanneer nodig geregistreerd en gedocumenteerd, maar blijft altijd in het bezit van de melder, tenzij deze het zelf wil afstaan. Uw melding van vondst(en) of waarneming(en) kan ook schriftelijk of telefonisch geschieden bij:
SCEZ | Postbus 49 | 4330 AA Middelburg | T 0118-670870 | E j.jongepier@scez.nl

Daarnaast houdt de SCEZ op elke eerste dinsdagmiddag van de maand een archeologisch spreekuur. U kunt het spreekuur in gebouw **De Burg, Groenmarkt 13 te Middelburg** bezoeken om voorwerpen te laten determineren (geldwaarde wordt niet getaxeerd), vondstmeldingen te doen, of allerlei vragen op het gebied van de Zeeuwse archeologie voor te leggen. **De eerstvolgende archeologische spreekuren vinden plaats op de dinsdagmiddagen 6 juli, 3 augustus en 7 september van 15.30 tot 16.30 uur.**

Dank voor uw medewerking!

Streektaalen

STREEKTAAL VARIA

Echt Zeeuws?!

Het Zeeuwse Jaar van de Tradities wordt op zaterdag 12 juni in Goes afgesloten met de conferentie 'Echt Zeeuws?!' Het programma biedt een terugblik op afgelopen jaar, dat liet zien hoe bijzonder vele tradities in Zeeland zijn en hoezeer vele Zeeuwen daar nog waarde aan hechten. De gastspreker is Ineke Stroucken (Nederlands Centrum voor Volkscultuur). In het ochtendgedeelte wordt het eerste exemplaar van het boekje *Echt Zeeuws?!* over tradities in Zeeland aan de commissaris van de koningin in Zeeland, Karla Peijs, overhandigd. Het werd geschreven door Rinus Antonisse.

Daarna worden enkele Zeeuwse tradities 'ten tonele gevoerd'. 's Middags wordt nader ingegaan op het nieuwe beleidsprogramma Volkscultuur van de Provincie Zeeland en het Scoop-rapport *Volkscultuur in Zeeland: voor oud en jong!* Adrie Oosterling zorgt voor muziek en woord. De conferentie 'Echt Zeeuws?!' vindt plaats in De Goederenloods op het terrein van Spoorwegmuseum Stoomtrein Goes-Borsele. Als er bij het ter perse gaan van deze nieuwsbrief nog plaatsen zijn, kunt u zich aanmelden per e-mail via tradities@scez.nl.

De Zeeuwse Klapbank digitaal

Op www.zeeuwseklapbank.nl kunt u de verhalen en de dialectfragmenten uit de tentoonstelling 'De Zeeuwse Klapbank' nu ook van thuis uit beluisteren. In het kader van het jaar van de fiets zijn ook enkele fietsverhalen te beluisteren op deze website. We wensen u veel luister- en kijkplezier.

Zing Zeeuws 2010 op 6 november

U hebt het hier en daar misschien al in de pers gezien of gehoord: 'Zing Zeeuws' heeft het startschot gegeven voor nieuwe inzendingen. Na het succesverhaal van 2006 en 2008 organiseert de Stichting De Zeeuwse Taele in samenwerking met de SCEZ immers een derde editie van 'Zing Zeeuws' op 6 november in De Klomp in Ovezande. Inschrijven kan tot 1 september. Wilt u meer informatie, dan verwijzen we u graag door naar www.zingzeeuws.nl. Wie een folder wil, kan die aanvragen via zingzeeuws@scez.nl.

De Giro d'Italia en het Zeeuws

Het is u vast niet ontgaan dat de finish van de derde etappe van de Giro d'Italia op 10 mei in Middelburg plaatsvond. Ook de SCEZ greep samen met uitgeverij Den Boer|De Ruiter de gelegenheid aan om een boekje te maken over wielrennen en over de fiets. *Is Jo d'r óók? Wielrennen op z'n Zeeuws | Il ciclismo al zelandese* werd op 7 mei gepresenteerd in De Drvkkery.

De tekst - in het Zeeuws - is van Jan Zwemer en biedt de Italiaanse wielrenners op ludieke wijze een gids voor ontvangst in Zeeland en een beschrijving van het parcours. De tekst werd in het Nederlands en Italiaans vertaald. De hoofdstukken worden afgewisseld met uitspraken van Zeeuwse wielrenners uit de afgelopen vijftig jaar en historische foto's van Zeeuwse wielklassiekers.

De uitgave werd mogelijk gemaakt dankzij ondersteuning van Provincie Zeeland, Rabobank Walcheren/Noord-Beveland en het DELTA Zeeland Fonds, als onderdeel van de Middelburgse Giro d'Italia-festiviteiten en het Zeeuws jaar van de fiets. Jo de Roo overhandigde het eerste exemplaar aan de burgemeester van Middelburg, Koos Schouwenaar.

Wie het boekje nog niet heeft, kan het gratis afhalen bij de SCEZ (Groenmarkt 13, Middelburg) of tegen eigen verzendkosten toegestuurd krijgen. Stuur een envelop naar de SCEZ, Postbus 49, 4330 AA Middelburg, met daarin een lege retourenvelop (A5-formaat) waarop uw naam en adres staan vermeld. Plak op deze envelop 88 cent aan postzegels. U ontvangt het boekje dan per kerende post in deze envelop - zolang de voorraad strekt.

giro??

